Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 82 FRIDAY, MAY 1 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 –ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 1-го ТРАВНЯ 1998 р. Ч. 82 РІК CV

Приватизація дає надходження до державного бюджету України

Київ (УНІАР). — Тут відбулася пресова конференція виконуючого обов'язки голови Фонду Державного Майна України Олександра Бондаря.

Станом на 28-го квітня Фонд державного майна України перерахував до державного бюджету 188 млн. гривень, зазначив О. Бондар. Передбачалося отримати від приватизації 183 млн.грн. Олександер Бондар повідомив, що вже підписав документи на перерахування ще16 млн.грн. Основні суми грошей від приватизації дає продаж пакетів акцій на біржах.

Вирішено проблему приватизації Миколаївського глиноземного заводу. Затверджений попереднім виконуючим обов'язки голови ФДМУ Володимиром Лановим плян його приватизації викликав у керівництва заводу занепокоєння. Керівників заводу підтримала Українська Спілка Підприємців і Промисловців, яка скерувала до ФДМУ листа з проханням переглянути плян приватизації заводу. За наказом плянувалося виставити на конкурсний продаж один пакет акцій. Керівництво заводу пропонувало виставити три пакети акцій. Тепер досягнено згоди про виставлення на продаж двох пакетів акцій. Вирішено, що 17 і 13 відсотків статутового капіталу продаватимуться на конкурсових засадах, два відсотки — через фондову біржу, 25 відсотків акцій залишається у держави.

До кінця цього року плянується також продати пакети акцій 15-ох обласних енергетичних компаній. Їх пропонуватимуть на конкурс поступово, щомісяця по 3-4 компанії.

Л. Кучма провів телефонічні розмови з президентами трьох країн

Київ (УНІАР). — Напередодні московської зустрічі лідерів СНД Президент України Леонід Кучма провів телефонічні розмови із президентами Молдови Петру Лучинськи, Узбекистану Ісламом Карімовим та Туркменістану Сапармуратом Ніязовим. Голови країн обмінялися думками щодо реформування СНД детально обговорили питання підготови до зустрічі.

Л. Кучма і П. Лучинськи поінформували один одного про розвиток внутрішньополітичної та соціяльно-економічної ситуації після загальнонаціональних парляментарних виборів, які пройшли в Україні та Молдові.

З президентом Узбекістану Л. Кучма обмінявся думками щодо ходу виконання домовлень, досягнутих під час візити у лютому цього року до України І. Карімова. Відзначено позитивні зрушення у забезпеченні стабільних зустрічних доставок узбецької бавовни і продукції української металюргійної промисловости. Є зрушення і у вирішенні правних проблем влаштування кримських татарів, які прибули в Україну з Узбекистану.

Головна увага під час розмови Президента України з президентом Туркменістану була приділена здійсненню українсько-туркменських домовлень, зокрема, забезпечення транзиту газу до України.

ГКУ міняє назву

Донецьке. — Ліва проросійська організація Громадянський Конгрес України вирішила змінити назву на Об'єднання „Трудова Україна“, повідомила УНІАР.

„З огляду на поразку на виборах до Верховної Ради та низький індекс популярности для ГКУ є сенс змінити назву“, — за-явив на нещодавному 8-му з'їзді організації заступник голови донецького відділу Юлій Седоровський. У з'їзді взяли учать 70 делегатів з 14 обласних і регіональних організацій.

Учасники проголосували також за зміни статуту партії, відповідно до яких введено більш сувору відповідальність за порушення партійної дисципліни.

Підготовою відповідних документів для Міністерства Юстиції щодо зміни назви займеться київська організація ГКУ.

Започатковано програму партнерства українських і американських міст

Київ (УНІАР). — У рамках візити до ЗСА голови Адміністрації Президента України Євгена Кушнарьова проведено врочисту церемонію започаткування програми партнерства українських та американських міст.

За повідомленням Міністерства Закордонних Справ України, головною метою програми є співпраця у підготові кадрів для системи місцевого самоврядування в Україні.

У програмі, на яку американська сторона виділила 6.9 млн. дол., візьмуть участь по 18 американських і українських міст. На першому етапі партнерами поєднає Артемівське з Омагою, Донецьке з Талсою, Калуш з Литл Роком, Краснодон з Бірмінгемом, Львів з Колорадо Спрінґс, Мукачеве з Бирлінґтоном.

Наприкінці травня делегація ЗСА має відвідати Харківщину для вивчення можливостей співпраці з цим регіоном та сприяння його розвиткові. Як відомо, ЗСА пообіцяли допомогти цій області в обмін за відмову України від продажу турбін для атомної електростанції в Ірані. Турбіни ці мав виготовити харківський завод „Турбоатом“.

ПОМЕР Р. ДАЦКО

Дітройт. — Тут в суботу, 25-го квітня, помер довголітній куратор Українського Музею в Дітройті Роман Дацко. Похорони відбулися в понеділок, 27-го квітня.

Україна хоче прискорити свою інтеґрацію в Европу

Київ (УНІАР). — Першочерговими завданнями України є прискорення інтеґрації до європейських та євроатлантійських установ, приділення максимальної уваги розвиткові реґіональної співпраці, заявив 27-го квітня в Будапешті новопризначений міністер закордонних справ України Борис Тарасюк.

Це перша візита Б. Тарасюка за кордон у ролі міністра закордонних справ. Він зустрівся з президентом Мадярщини Арпадом Ґьонцем, мав переговори з прем'єр-міністром Ґюлею Горном та своїм колегою Лашльом Ковачем.

Мадярщина підтвердила те, що вона запрошує Президента України Леоніда Кучму відвідати Будапешт у другій половині цього року.

Б, Тарасюк відвідав також Польщу. У Варшаві він зустрівся з польським президентом Александром Кваснєвським, з міністром закордонних справ Броніславом Ґеремком.

28-го квітня він вилетів до Москви, щоб брати участь у засіданні Ради міністрів закордонних справ СНД.

Схвалено програму розвитку інженерних військ України

Київ (УНІАР). — Тут на пресовій конференції начальник Головного управління інженерних військ генерального штабу Збройних Сил України генерал-майор Володимир Воробйов розповів про стан і перспективи розвитку інженерних військ України.

„Я впевнений, що підвідомчі мені війська зможуть виконатибудь-яке завдання“, — заяви генерал Воробйов. За його словами, актуальною проблемою інженерних військ на сьогодні є забезпечення військ новітньою технікою та озброєнням. Інженерні війська мають понад 4,000 видів техніки, але майже половина інженерних засобів зберігається понад 20 років і вони перестарілі. За цих умов керівництво інженерних військ докладає чимало зусиль для модернізації та втримання у постійній готовості існуючих зразків техніки, використовуючи агрегати та комплектуючі частини українського виробництва.

Генерал повідомив, що у рамках Державної програми будівництва та розвитку Збройних Сил України, схвалено програму будівництва та розвитку інженерних військ на період до 2005 року. Метою програми є удосконалення боєздатности інженерних військ, приведення їх у відповідність до принципу оборонної достатности, а також економічних та фінансових можливостей держави.

Програма передбачає удосконалення організаційно-штатної структури, оновлення спеціяльної інженерної техніки, підвищення рівня підготови фахівців.

О. Кужель очолила Комітет розвитку підприємництва

Київ (УНІАР). — Президент України Леонід Кучма підписав указ про призначення Олександри Кужель на пост голови Державного комітету розвитку підприємництва. Попередній голова комітету Юрій Єхануров перейшов на постійну працю в парляменті України 14-го скликання.

О. Кужель була депутатом Верховної Ради13-го скликання, кандидувала і на наступний термін, але не здобула необхідного числа голосів.

У представництві Світового банку, на черговому засіданні „круглого стола“, присвяченому розвиткові малого підприємництва в Україні, О. Кужель повідомила, що має намір цілком змінити структуру комітету.

На сьогодні у комітеті працює 59 осіб (при необхідних 80), зних лише 11 мають економічну та юридичну освіту. Тому О. Кужель вважає, що їй доведеться передусім подбати про нових людей, які могли б забезпечити виконання програми.

Першочерговим економічним завданням О. Кужель вважає вирішення проблем дереґуляції підприємницької діяльности. Крім того, Комітет візуватиме кожний законодавчий нормативний акт, який стосуватиметься підприємницької діяльности. Другим питанням для невідкладного вирішення О. Кужель вважає необхідність ліквідації корумпованости влади. За її пропозицією на одному з київських телевізійних каналів буде щось на зразок „гарячої лінії“, куди підприємці зможуть повідомляти про вимагання місцевою владою хабаря чи чинення інших перешкод.

О. Кужель також має намір досягнути впровадження єдиної перевірки

(Закінчення на стор. 3)

КОЛИШНІЙ КАҐЕБІСТ СТАВ АФЕРИСТОМ

Лондон. — Суд столиці Великобританії засудив до трьох років тюремного ув'язнення колишнього майора КҐБ Міхаїла Буткова, який довгий час передав для англійської розвідки совєтські військові секрети.

М. Бутков, його дружина і ще декілька російських еміґрантів обманним шляхом висмоктали з майже 700 українських і російських громад та організацій 2.4 млн. дол. Аферисти відкрили у Каліфорнії „школу бизнесу“, яка насправді існувала тільки на папері, однак приймала гроші від бажаючих там навчатися.

Повідомляючи про це, лондонська газета „Сандей Таймс“ розповіла, що як завербований Англією шпигун М. Бутков діяв під вигаданим прізвищем Майкла Нюмана і жив в Осльо, столиці Норвегії. Передавані ним таємні інформації стосувалися операцій КҐБ в країнах Скандинавії, Ірляндії та Австралії.

М. Левінску позбавлено недоторканости

Вашінгтон. — У середу, 29-го квітня, суддя Федерального окружного суду постановив, що Моніка Левінскі не мала будь-якого договору з незалежним прокурором Кеннетом Старром, яка запевнила б їй судову недоторканість.

Згадана постанова судді Норми Голловей-Джонсон є затримкою для М. Левінскої, котра постійно твердила, що вона мала домовлення про недоторканість для себе з незалежним прокурором.

Клопоти М. Левінскої почалися, коли вона у письмовому свідченні під присягою заявила, що не мала жодних статевих зносин з президентом Биллом Клінтоном, але говорила про них і намагалася їх приховати у розмовах, які на тасьму записала її співробітниця.

Крім того, рішення судді усуває головну заваду для слідчих і дає змогу прокураторам продовжувати розпочату справу, беручи до уваги три можливості — вони можуть домовитись з М. Левінскою про угоду, в якій можуть або не мусять її оскаржити, можуть примусити її зізнавати перед федеральною лавою присяжних або просто порушити проти неї судову

(Закінчення на стор. 3)

Єгипет подбав про свої музейні багатства

Каїр, Єгипет. — Після великого пограбування Національного музею в єгипетській столиці два роки тому, коли злодій, застосувавши побачений у кіні спосіб, викрав прикраси фараона Тутанхамона, які приваблювали до Єгипту туристів з усього світу, влада країни прийняла рішення запевнити музей суперсучасною електронічною системою безпеки.

Цими днями в каїрському Національному музеї відбулася презентація електронічного захисту. У своєму виступі міністер культури Фарук Госні запевнив представників громадськости та гостей з інших країн: „Відтепер народ Єгипту може не сумніватися в тому, що його культурна спадщина перебуває під надійною охороною“.

На нову систему безпеки уряд витратив 3 млн. дол., але ці гроші невдовзі окуплять себе, бо музей тепер має можливість збільшити кількість відвідувачів, без страху, що хтось з них може виявитися нечистим на руку. За останні 10 років зареєстровано десятки спроб пограбування найбільших єгипетських культурних цінностей. Були також намагання, зокрема з боку російських туристів, вивезти цінні експонати за кордон.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

СТВОРЮЮТЬ ФОНД ПІДТРИМКИ МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНИХ

ЛЬВІВ. — Львівський відділ міжнародного католицького чину Василіян заявив про намір організувати месцевий фонд суспільної допомоги „Василіяда“. Крім звичайної суспільної підтримки малозабезпечених, фонд надаватиме кредити фізичним та юридичним особам та створюватиме нові місця для праці. Фонд „Василіяда“ буде концентрувати гроші для інвестування в економіку західних областей України.

КЕРІВНИКИ МВС ЗУСТРІЛИСЯ З ДЕПУТАТАМИ-ПРАЦІВНИКАМИ ОРГАНІВ МВС

КИЇВ. — У новому парляменті органи внутрішніх справ представлені чотирма депутатами. Уже втретє обрано ОлександраБандурку, Івана Біласа, Сергія Іванова та Ігоря Пилипчука. Під час зустрічі керівництва Міністерства Внутрішніх Справ з новообраними депутатами обговорено шляхи активізації боротьби зі злочинністю, зміцнення правопорядку й демократії в державі, захисту особи, прав і свобідлюдини. На думку учасників зустрічі, вирішення цих питань великою мірою залежить від законів, прийнятих українським парляментом, зокрема нових Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів і ряду законів. Депутати-правоохоронці висловилися за скасування депутатської недоторканости, яка, на їхню думку, має поширюватися лише напрофесійну депутатську діяльність.

О. ЛИТВАК ПРАЦЮВАТИМЕ В ПАРЛЯМЕНТІ

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма прийняв резигнацію Олега Литвака з посту виконуючого обов'язків генерального прокурора України і нагородив його орденом „За заслуги“. О. Литвак переходить на постійну працю в парляменті. Обов'язки генерального прокурора тимчасово виконує перший заступник Богдан Ференц.

ПОТРІБНА „СВІЖА КРОВ“

КИЇВ. — Пресовий секретар Президента Олександр Майданник прокоментував факт заміни голови Служби Безпеки України (СБУ). Як відомо, замість Володимира Радченка на цей пост призначено Леоніда Деркача. За словами Майданника, зміна керівництва СБУ відбулася не через те, що до В. Радченка були якісь претенсії, а тому, що в діяльність СБУ необхідно було „влити свіжу кров“

УРЯД ГОТУЄ ЗАКОНОПРОЄКТИ

КИЇВ. — Тут на нараді керівників міністерств і управлінь під головуванням прем'єр-міністра України Валерія Пустовойтенка обговорено стан підготови законопроєктів, які першочергово будуть подані на розгляд Верховної Ради. Серед них проєкт закону про податок на доходи фізичних осіб, про акцизний збір, про валютне регулювання, про податок на нерухомість тощо. Ще більший перелік становлять законопроєкти, які не розглядалися Верховною Радою попереднього скликання і тепер доробляються у зв'язку зі змінами, які сталися за цей час. Голова українського Уряду вимагає від своїх міністрів забезпечення високої якости законопроєктів, щоб приспішити ухвалення їх парляментом.

Л. КУЧМА НЕВДОВОЛЕНИЙ СТАНОМ В АПК

КИЇВ. — За словами пресового секретаря Президента Олександра Майданника,Леонід Кучма взяв участь у звітно-виборчій конференції працівників аграрно-промислового комплексу (АПК). Голова держави вважає, щоситуацію в АПК покращити не вдалося і на сьогодні її можна схарактеризувати як унікально-неґативну. Деталізуючи це висловлювання, О. Майданник зауважив, що, не зважаючи на збільшення виробництва продукції рослинництва (на 7 відсотків)і збільшення збирання зернових (на 44 відсотки), загальні втрати галузі збільшилися у 2,5 раза. Поліпшити ситуацію може закон про єдиний земельний податок і поліпшення механізму його сплати.

ПРЕЗИДЕНТА ХВИЛЮЄ СИТУАЦІЯ В ОБЛАСТЯХ

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма 27-го квітня зустрівся з депутатом Верховної Ради, керівником Комуністичної Партії Петром Симоненком. На зустрічі обговорено питання організації праці першої сесії парляменту 14-го скликання і першочергові завдання, які необхідно вирішити депутатам. Президент також зустрівся з головами Донецької, Закарпатської та Одеської обласних державних адміністрацій Віктором Януковичем, Сергієм Устичем і Русланом Боделаном та обговорив з ними соціяльно-економічну ситуацію в регіонах.

УКРАЇНА БОРОТИМЕТЬСЯ ІЗ КОРУПЦІЄЮ

КИЇВ. — Пресовий секретар Президента Олександер Майданник повідомив, що Л. Кучма підписав указ про концепцію боротьби з корупцією на 1998-2005 роки. Згідно з документом, Кабінет Міністрів має готувати з цього приводу відповідні щорічні пляни. Буде створено спеціяльну базу даних, до якої потраплять особи, що були спіймані на корупції. Це запевнить, що такі особи не потраплятимуть на державні пости.

У СВІТІ

У ВІВТОРОК, 28-ГО КВІТНЯ, президент Билл Клінтон заявив, що на становище американського амбасадора до Мехіко, котрий вже 10 місяців є необсадженим через непорозуміння між Білим Домом і Сенатом, найменовано кваліфікованого дипломата, теперішнього асистента секретаря Державного департаменту для внутрішньо-американських справ Джеффрі Давідова. Першим номінатом Президента був Вілліям Велд, колишній губернатор Массачусетс, який відтягнув свою кандидатуру коли стало ясним, що на неї не погодиться голова Сенатської комісії закордонних відносин Джессі Гелмс. Сенатор Дж. Гелмс, республіканець з Північної Каролайни, звинувачував В. Велда, такого ж республіканця, в тому, що він надто поблажливий щодо наркоманства. Він також твердив, що В. Велд підтримує леґалізацію маріхуани для медичного вжитку та програму обміну голок для наркоманів, а це не робить його добрим кандидатом на амбасадора до країни з поважною проблемою торгівлі наркотиками. Вибір Дж. Давідова вказує, що Білий Дім не є готовий почнати свіжу боротьбу з сенатором Гелмсом, а тамтого року він підтримав кандидатуру Дж. Давідова на його теперішнє становище, отже тут затримки припускають не буде. Взагалі, справа найменування дипломатів в Адміністрації Клінтона не дописує від кількох років, бо існує близько 60 вакансій.

В АМЕРИЦІ

ДО МІСЦЕВОСТІ МАНГЕТТЕН БІЧ у Каліфорнії прибуло понад 200 осіб, які керують сателітами, щоб обговорити відкриті для них можливості охоронення їхніх інструментів від передбачених на листопад найсильніших за 33 роки опадів метеорів. Бомбардування усяким космічним сміттям тих 500 сателітів, яким завдячується постачання зв'язку для цілого світу, безпеки навігації та предсказання погоди може не тільки ушкодити, але й перервати ці функції Ці комерційні та військові експерти разом з науковцями та представниками забезпечених компаній вже від понеділка, 27-го квітня, роздумують над тим, як запобігти цьому лихові.

СИЛЬНА ЕКОНОМІКА КРАЇНИ значно посилила фінансовий стан соціяльного забезпечення, продовжуючи життя цієї державної пенсійної системи на три роки до 2032 року з 2029, як було передбачено минулого року. Офіційні чинники Уряду президента Билла Клінтона повідомили, що найновіша перевірка фінансових книг вказує, що більший над сподівання економічний розвиток в країні, низька інфляція та мале безробіття корисно вплинули на систему соціяльного забезпечення. Одначе президент Б. Клінтон остерігає, що цей короткотривалий економічний ріст країни не повинен відвернути увагу від далекосяжних заходів на майбутнє забезпечення цієї системи.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор: Зенон Снилик

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Дипломатичні ігрища

Процеси сучасної цивілізації досягли такої гльобальности, що події в будь-якій точці плянети певною мірою заторкують усі країни світу.

Одні країни, незалежно від їхнього бажання, можуть виявитися джерелом хворіб, інші завдають шкоди довкіллю, ще інші є джерелом імміграційних потоків, або експортують наркотики і терооризм. Усе це впливає на життя в сусідніх і далеких країнах. Отож не дивно, що світ когось підтримує, когось засуджує, а когось може й покарати економічною бльокадою чи відмовити в наданні допомоги.

Скільки б не обурювалися політики з приводу втручання "у внутрішні справи", а дипломатичні кроки таки впливають на ситуацію у світі. Наприклад, перехід від холодної війни до мирного співіснування між ЗСА і колишнім СССР, як ми знаємо, привів не лише до ослаблення імперії зла, а й до її розвалу. Президент Роналд Реґен започаткував цю дипломатичну гру не лише задля народів, які населяли СССР, але й задля ЗСА та всього світу. Сучасний демократичний світ не може іґнорувати зневаження прав людини та нарощування зброї масового знищення, де б то не було.

Теперішній президент ЗСА Билл Клінтон, як ми знаємо, в березні відвідав Африку. Ні для для кого не є таємницею, що мирне припинення апартеїду в Південній Африці — також є позитивним для ЗСА, де великий відсоток населення становлять афро-американці. Відвідавши Ботсвану, Ґану, Руанду, Сенеґаль, Південну Африку та Уґанду, Б. Клінтон показав американцям, що колись злиденна і дика Африка поволі будує громадянське суспільство, лібералізує економіку, намагається впроваджувати демократію. Водночас, обминувши Ніґерію, Б.Клінтон дав зрозуміти її лідерам, що ЗСА не схвалюють військовий режим та порушення прав людини в країні.

В Ізраїлі недавно неґативні емоції вихлюпнулися на міністра закордонних справ Великобританії Робіна Кука. Їдучи з офіційною візитою до Ізраїля, британський міністер оголосив, що хоче зустрітися з палестинськими представниками в арабському секторі Єрусалиму, тобто на окупованій ізраїльтянами території.

Ізраїльські власті запротестували. В результаті переговорів сторони прийшли до компромісу: британський міністер окуповану зону відвідає, але зустрічатися з палестинцями не буде. Однак зустріч відбулася і на ній мова йшла про шкідливість окупації. Поселенці обурилися і уряд Ізраїля продемонстрував своє невдоволення, скасувавши раніше запланований обід на честь европейського гостя. Коли Р. Кук прибув до Ізраїля на зустріч з прем'єр-міністром Нетанягу, то не відбулася також і церемонія з потиском руки.

Таким чином Р. Кук продемонстрував, що Европейський союз не визнає політики окупації ізраїльтянами вільних територій, а Нетанягу продемонстрував невдоволення втручанням у мирні переговори на Близькому Сході. І все це відбулося після того, як Тоні Блейр, Жак Ширак і Гельмут Коль надіслали Клінтовові листа з пропозицією застосувати на близькосхідніх переговорах чотиристоронню ініціятиву, якщо заходи ЗСА не матимуть успіху.

Для заспокоєння ізраїльського народу, Нетанягу оголосив, що скасувавши церемонію потиснення руки, він фактично дав ляпаса всьому Европейському союзові, та що під час короткої зустрічі з Р. Куком навіть попросив, щоб Британія і ЕС в майбутньому не втручалися в близько-східній мирний процес.

Насправді ж про все це було зарання домовлено. Політики майстерно сплели дипломатичну павутину, щоб зробити справу і водночас усім вийти з честю із цієї ситуації.

Західньоевропейські держави домовляються з Росією про створення спільних літакобудівельних підприємств, американці закуповують для своїх військово-морських сил російські постійно маневруючі надзвукові ракети-мішені з низькою траєкторією лету. Економічна криза змушує Росію продавати те, що в інших умовах не продала б ніколи. А ЗСА, купуючи її найновішу зброю, дістають змогу навчитися їй протистояти.

І це також свого роду дипломатія. Головне, щоб ті дипломатичні кроки врешті закінчувалися миром і злагодою на плянеті.

Борис Бахтєєв, Київ

„БАСТІОН НАДІЇ" УПАВ

Підписання економічного договору між Україною й Росією багато осіб оцінило як капітуляцію України. Наша країна раптом погодилася на те, проти чого виступала, нібито послідовно, протягом усіх років незалежности. „Бастіон надії", яким була Україна в СНД, упав. І узгодження законодавства та політики, навіть ймовірний перехід багатьох українських об'єктів у власність російського капіталу дуже нагадують заходи, що їх вживають до країни, що програла війну або піддана міжнародним санкціям. Різниця полягає лише в тому, що Україна чи не вперше у світі стала об'єктом самосанкцій та саморепарацій. І, якщо виходити з російської звички, за якою всі міжнародні події потрактовують у воєнній термінології, Україна програла війну з собою.

Пресконференція Леоніда Кучми залишила враження іспиту з марксизму-ленінізму, коли той, хто відповідає, щосили намагається пояснити речі, які вочевидь суперечать здоровому глуздові. Чи не основною тезою виступу було твердження: „Не треба проводити реформи заради реформ". Президент, який кандидував як реформатор і який мало не щодня наголошував на своїй реформаторській настанові, визнав себе переможеним. Так само кілька років тому російська влада несподівано відмовилася від реформаторської налаштованости своєї реторики, і тепер слово „реформи" перетворилося в російському політичному лексиконі на раритет. Якщо раніше саме реформаторство було не останньою підставою виправдання дій російської влади (та й самого її існування в наявному вигляді), то відтоді, як реформи зникли з центру уваги, ця влада існує ніби як щось дане від природи, не заглиблюючись в мету свого існування з державної точки зору. Ця зміна була віддзеркаленням міцних позицій, що їх посіли російські владні клани, й формування нової де факто однопартійної системи. То ж чи українська влада за звичкою скопіювала „передовий досвід" лише за формою, чи вона відчула, що, спершись на підтримку росіян, здатна зробити статичною політичну систему й в Україні?

Проте, варто відповісти на запитання: а чи російський капітал — хай навіть і його представники посідають високі державні пости — є таким уже прозорим? Чи хтось може сказати, на яких леґальних (!) операціях він був зроблений? Так, цей капітал леґалізував результати своєї діяльности, але ж процеси й методи цієї діяльности так і залишилися його родинною таємницею. Але, припустимо, в Росії справді відбулося витіснення тіньового капіталу й заміщення його леґальним.

Де є ґарантія, що витіснені на марґінес тіньовики не спробують взяти реванш в Україні, з усіма притаманними їхній діяльності атрибутами? Чи, може, ведучи мову про привілеї російському капіталові, мали на увазі цілком конкретних його представників?

Коли вели мову про бажаність припливу до України чужого капіталу, завжди мали на увазі капітал із розвинених країн — як такий, що має цивілізоване обличчя, звик поважати закони й є здатним виграти конкурентну боротьбу економічними показниками, а не (в кращому разі) навколовладними інтриґами. Російський капітал відрізняється від українського, навпаки, тим, що процеси неекономічного характеру є для нього єдиним полем, на якому він здатний вигравати, а зрощення його з владою й навички „тіньової" боротьби набагато перевершують навіть український рівень. І вимальовується досить цікавий ланцюжок. Протягом довгого часу Україна мала репутацію відносно спокійної країни СНД, в якій процеси розхапування державного майна не набули таких драматично войовничих форм, як у Росії. Останнього часу повідомлення з деяких реґіонів України дедалі більше почали нагадувати повідомлення з Росії дворічної давнини. І як тільки в Україні стали звичайними розв'язання питань конкурентної боротьби за допомогою кримінально-силових методів, Україна вирішила „надати друге дихання" СНД. Чи зрозуміла, що з таким обличчям тяготіти до Европи неможливо, чи тут щось інше?

Президент України зазначив, що цим кроком Україна започатковує відкриту економічну політику. І хай західній капітал приходить до нас і змагається. Але ж договір укладений лише з Росією! І лідер цього змагання відомий заздалегідь. Нас провокують, щоб ми продали „народне достояніє", — зазначив Президент, побіжно зауваживши: ви ж, мовляв, бачите, до чого привела приватизація. Але... Поперше, хто провокує? З промови залишилося враження, що той-такий підступний Захід. А подруге, якщо „достояніє" не продавати, як

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ
Любомир Кузьма

Виставка фотографії Т. Терена

5-го квітня 1998 року відбулося відкриття четвертої кольорової фотовиставки мистця Теодора Терена-Юськова в ґалерії „Маяна" Українського Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку. Виставку відкрили: Слава Ґеруляк від ґалерії „Маяна" і Любомир Кузьма від мистців.

Теодор Терен, цей багато-гранний мистець, колишній оперовий співак-баритон, письменник, автор численних рецензій з музики і малярства, був також малярем і виставляв свої твори, відтак перейшов до фотомистецтва. Знання малярства дало йому добру підставу до цієї нової образотворчої техніки. Фотографія завжди була в деякій мірі зближена до малярства. Її винайшов 1839 року французький маляр Даґер, творець перших фотопортретів, 1840 року вже був вдосконалений хемічний процес даґеротипів. 1990 року минуло 150 років від винаходу фотографії. Найбільший поступ у фотографії наступив через удосконалення кольорових фільмів і фотоапаратів у другій половині XX сторіччя. Це уможливило таку виставку, яку ми мали нагоду тепер оглядати завдяки нашому фотомистцеві.

Терен є вроджений кольорист. Любить інтенсивні кольори, підкреслені контрастами ясного і темного, згармонізовані у дбайливо вишуканих композиціях. Над виставкою, зложеною із 79 експонатів, домінують чотири великі картини, п'ята трохи менша. З них вирізняється центральна картина з японськими черешнями і також бічна з березами в субтельній золотистій тонації.

З менших форматів, котрі творять решту виставки, виходять на перше місце водні лілеї у найкращій групі чотирьох картин з незвичайною п'ятою, темно-фіолетною лілією, коло котрої на ще нерозквітлім пуп'янку сидить водна комаха. Неабиякий успіх фотографа, бо комахи не позують до портрету, але ця одна позувала. Рівно ж добрі весняні квіти, як нарцизи, тюльпани і квітучі дерева.

Картини виставки так уложені, що ілюструють чотири пори року. Сюди належать і композиції з людьми, як діти в парку, діти в зимі на санчатах або дещо більші діти, що йдуть вулицею на параді. Космічну імпресію збуджують заходи сонця, коли надходить ніч, у кількох картинах, з незабутнім „заходом сонця коло Вераззано мосту".

Крім цих, можна би сказати, настроєвих тем, були ще на виставці 24 портрети. Терен не забув, що фотографія від самого початку була портретовим мистецтвом. Відобрала малярам монополь портретів. Терен портретував переважно визначних українців і українок. Майже всі портрети складаються з голови тільки. Для різнородности не зашкодило б зробити кілька більших, як погруддя або сидячу постать. Деякі портрети мають свою експресію. До них належить портрет покійного адвоката Ґерманюка, в якому мистець не боявся показати правду — лице знищене старістю або важкою недугою.

Також звертав увагу особливо вдалий портрет мистця Михайла Мороза в акції малювання, що вирізнювало його від інших і поширювало характеристику і експресію портрету. Історичний і прямо живий портрет визначного мистця.

Виставка відзначалася великою різноманітністю тем, великим числом експонатів, живою музикою кольорів і вдалою розв'язкою будь-яких проблем.

Теодор Терен показав несподіваний поступ вперед і майстерство у своєму мистецтві. На похвали відповідав: вправа робить майстром. Бажаємо йому, щоб ішов вперед до нових мистецьких вершин у наступних виставках, на які чекаємо.

Осип Труш

Славний вчений вважав себе українцем

James Harford, „Korolev: How One Man Masterminded the Soviet Drive to Beat America to the Moon", New York, 1997.

Автором цієї цікавої книжки є колишній директор Американського ракетного товариства Джеймс Гарфорд. Він написав про життєвий і науковий шлях Сергія Корольова, його заслуги у розбудові совєтської ракетної технології, яка у своїх первісних стадіях випередила ЗСА своїми досягненнями й успіхами в полеті сателіта „Спутнік" у космос. Він стверджує, що Корольов перейшов тяжкі життєві випробування, був переслідуваний комуністичним режимом разом із своїми товаришами-вченими, не зважаючи на те, що їхні винаходи ставили СССР на передове місце у космічній техніці. Та однак ці неґативні обставини не перешкодили Корольову і його співробітникам продовжувати досліди в ділянці нової технології.

Про біографію людини, яка була однією з тих, що наблизила до людства космічний простір, автор подає дані, що це нащадок козацького роду по лінії його мами, Марії Москаленко. Вона була вчителькою української мови. Його родичі розійшлися, коли йому було три роки, він жив і виростав у свого дідуся і бабусі, родичів його мами, в Ніжині, сто миль від Києва. Будучи ще малим хлопцем, він виявив зацікавлення математикою і навчився читати газету свого діда в передшкільному віці. Згодом його вчителі згадували, що Сергій мав непересічну пам'ять. Коли йому було шість років, до Ніжина загостив славний на той час летун Сергій Уточкін, що демонстрував летунські полети по цілій Росії. Саме тоді зродилася в Сергія любов і зацікавлення до летунства.

В 1924 році він вступає в Київську Політехніку, де у вступній аплікації подав, що він українець і виповнив її українською мовою. Тяжко було йому продовжувати студії, бо походив з інтеліґентної родини, тому комуністичний уряд не давав йому жодної допомоги. Щоб себе утримувати і платити за школу, продавав газети, направляв дахи і в цей спосіб продовжував свої студії. Крім предметів політехніки, на початку 1925 року почав практикувати у ділянці конструкції планерів „Ґлайдерів". З цим дістав прекрасну нагоду бути в колі летунів, які брали участь у Першій світовій війні. Це ще більше поглибило його любов до летів. Великим досягненням для нього було призначення до тієї групи, яка будувала планери. Тут вдалося йому збудувати свій перший планер, на якому він злетів у повітря, і це стало великим стимулом до дальших дослідів.

Досліди над будовою нових планерів, з ракетним двигуном, почалися 1933–38 років і стали фундаментом для розвитку спроможности СССР конкурувати з Німеччиною. Тяжко збагнути, чому Сталін своєю брутальною рукою здержав цей процес розвитку ракетної техніки на сім років. Тим часом почалося переслідування передових учених, інженерів, техніків і військових старшин, репресії та розстріли.

Не минула брутальна рука Сталіна самого Корольова. Його заарештувало НКВД 27-го червня 1938 року. Йому тоді йшов 31 рік. Він ще був винахідником хемічної речовини, що служила паливом для ракети зі стабільними крильцями. Подібну ракету у цьому ж часі збудував німецький винахідник фон Бравн. Групі, де працював Корольов, закидали коляборацію з Німеччиною. У висліді жорстоких катувань йожо змусили підписати вигадані звинувачення, і 27-го вересня 1938 року засудили на 10 років тюрми і 5 років позбавлення громадянства.

Жорстокі обставини в таборах Колими були причиною серцевої недуги, втрати всіх зубів. Тому Сергій Корольов помер ще у молодому віці. Немає належної інформації про його звільнення з табору, однак з його розмови перед смертю, 14-го січня 1966 року, з космонавтами Юрієм Ґаґаріним і Алексієм Леоновим, які мали великий респект до Корольова за його великий талант, довідуємося, що по звільненню з Колими, десь на початку 50-их років, Корольов знову працював у космічній ділянці і політ „Спутніка" в космос був саме результатом його довголітньої праці.

Осип Зінкевич

Невже ми програли вибори? Ні, не програли

IV

Ще й далі політичні партії майже не цікавляться життям і світоглядом молоді. Лише 17 з 30 партій і бльоків присвятили у своїх передвиборчих програмах деяку увагу проблемам молоді. Ця увага дуже часто непрактична, яка молоді нічого не дає (уривки з цих програм опубліковані у бюлетені „Смолоскип України" за березень 1998 року). Один націоналістичний бльок згадує молодь у своїй передвиборчій програмі банальним реченням: „Молодь матиме впевненість у своєму майбутньому", з цим популістським гаслом перегукується інший бльок — профспілковий, заявляючи у своїй програмі: „Молоді — впевненість у завтрашньому дні". Виглядає, що та сама особа писала програми для обидвох бльоків.

Розбиття націоналістичних партій і організацій привело до дуже сумних наслідків. У Верховній Раді попереднього скликання бльок КУН, УРП і УКРП мав 17 депутатів, а у Верховній Раді теперішнього скликання має всього 6 і за них проголосувало лише 2.72 відс. виборців (депутатами стали два кандидати від КУН–ОУН(б) — Слава Стецько і М. Ратушний, троє від „Національного Фронту" і один від УРП). Ген. І. Білас, який був у п'ятірці „Національного Фронту", у одномандатній окрузі виграв як „безпартійний" кандидат. З бльоку „Національний Фронт" до Верховної Ради не пройшли Л. Лук'яненко, заступник голови КУН С. Жишко, голова УКРП С. Хмара, голова УРП Б. Ярошинський, Є. Пронюк та інші.

Колись революційно-політична організація ОУН(м) зареєстрована в Україні як громадська організація. Вона могла висувати своїх кандидатів до парляменту лише в одномандатних округах. Члени проводу цієї організації В. Терен і О. Шевченко посіли у партійному списку Руху 48 і 50 місця, голова секретаріяту ОУН(м) Б. Червак кандидував в одномандатній Дрогобицькій окрузі, а З. Остап'як — у виборчому бльоці „Національного Фронту" на Івано-Франківщині. На жаль, ніхто з них до Верховної Ради не пройшов.

Майже рік до виборів дехто прогнозував, що понеділок, 30-го березня, стане „чорним понеділком" або „політичними Крутами" у новітній історії України. На щастя, цього не сталося, хоч дуже прикро, що голоси виборців, розбитих на малі національно-демократичні партії, голоси українських патріотів західніх українських областей, пішли комуністам.

І що з того, що в західніх областях України при владі є націонал-демократичні сили (посадник Львова — провідний член Руху)? Ця „українська" влада дозволяє проводити русифікацію населення західніх областей. В українських історичних містах зникає українська газета і українська книжка (подивитись хоч би на книгарні у центрі Львова, або кіоски на львівській залізничній станції і побачити, що там продається!). І цю національну бездарність нашої рідної влади дуже успішно використовують комуністи й інші антикукраїнські сили. Вони почали просуватись на український захід.

Подивімось на виборчу статистику, щоб осмислити загрозу просування комуністів на захід України. У Львівській області: у 2 виборчих округах з 12 комуністи здобули 4.56 відс. голосів виборців, Рух — 36 відс., а „Національний Фронт" — 8.72 відс., у Івано-Франківській обл.: у 3 округах з 6 комуністи здобули — 5.37 відс., Рух — 27.1 відс., а „Національний Фронт" — 16.38 відс., у Рівненській обл.: комуністи — 7.42 відс., Рух — 29.23 відс., „Національний Фронт" — менше 1 відс., на Закарпатті: у 3 округах з 5 комуністи набрали — 6.35 відс., Рух — 6.75 відс., а „Національний Фронт" — менше 1 відс., у Чернівецькій обл.: комуністи — 20.18 відс., Рух — 15.29 відс., а „Національний Фронт" — менше 1 відс., у Волинській обл.: комуністи — 9.22 відс., Рух — 17.26 відс., а „Національний Фронт" — менше 1 відс. Лише Тернопільській обл. у 2 округах з 5 комуністи набрали — менше 1 відс., Рух — 30.03 відс., а „Національний Фронт" — 21.12 відс.

Що ці цифри говорять? Чи застановляються над ними кільканадцять націонал-демократичних і центристських партій і бльоків у своїй діяльности?

Дуже болючим є те, що багато політичних діячів, які стоять на виразних українських і державницьких позиціях, через наше розбиття і роз'єднаність до Верховної Ради не пройшли. Це — С. Соболєв, переспективний молодий політик, брати Горині, В. Мусіяка, Я. Кендзьор, І. Калинець, В. Карпенко (редактор „Вечірнього Києва") і багато інших.

При всьому цьому, слід усвідомити собі, що перемога на виборах Комуністичної Партії України ні в якому разі не є перемогою комуністичної тоталітарної ідеології. Населення голосувало не за комунізм і не за повернення до старого, а проти своєї соціяльної незахищености. Місяцями учителі, робітники, селяни, шахтарі не отримують заробітної платні, а студенти стипендій. І це використали комуністи, і на це у своїй практичній діяльності і у своїх програмах майже не звертали уваги націонал-демократи. Ідею соціяльного захисту повинні вибити з рук комуністів якраз націонал-демократичні і центристські партії та бльоки. Тільки конкретна праця у цьому відношенні може дати конкретні результати у наступних виборах. Коли націонал-демократи будуть викривати тих чиновників, які присвоюють собі державні гроші, призначені на заробітні платні, тоді населення побачить, хто їх захищає, і за них проголосує.

Хоч як цинічно це не звучало б, а саме комуніст, відомий поет Борис Олійник, четверта особа у передвиборчому списку Комуністичної Партії, боронив у своєму передвиборчому виступі на телебаченні українську мову в українській державі, виступав проти засилля російськомовних газет і книжок в Україні і критикував повну відсутність державної політики щодо української мови і книговидання. Про це говорив у своїй передвиборчій аґітації комуніст і, на жаль, не знайшось іншого кандидата, хто мав би громадську відвагу поста-

(Закінчення на стор. 3)

ПОДІЇ

КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ІНШОЇ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ МУЗИКИ

Ню Бранзвик, Н. Дж. — Тут у суботу, 30-го травня, в реформістській церкві, вул. Баярд, відбудеться концерт англійської, української, старослав'янської, латинської, французької та німецької церковної та світської хорової музики. Виковнавці — Cantabile Chamber Chorale, керівник Ребекка Скатт, та Український Православний Хор під керівництвом Тараса Павловського. „Праця з Тарасом Павловським над цією чудовою музикою зміцнює культурний зв'язок між нашими суспільствами", — говорить Р. Скатт. Початок концерту о год. 8-ій вечора. Ціни квитків — 12 дол., для сеньйорів та студентів — 10 дол. Телефон для інформацій (732) 560-7132, екст. 2.

Товариство у Дейтона Біч відбуло збори

Члени Управи Українсько-Американського Товариства у Дейтона Біч біля Культурного Центру.

Українсько-Американське Товариство у Дейтона Біч і околиці, Фла., відбуло свої сходини для вибору нової Управи у неділю, 29-го березня ц. р.

Товариство було засновано у травні 1979 року та заінкорпоровано 23-го квітня 1986 року як громадянська, культурна та соціяльна група для українців в околиці. Товариство закупило землю у місті та збудувало Українсько-Американський Культурний Центр, котрий був закінчений у квітні 1995 року.

Товариство організовує різні товариські зустрічі, щоби затримати душу братства та розвагу для своїх членів. Воно також відзначає дати поважних подій та свята.

Члени клюбу беруть участь в різних етнічних та культурних фестивалях в околиці. Товариство також влаштувало місцеві виставки українських артистів, такі як „Українські танцюристи з Маямі" „Львів'яни", „Українські танцюристи Центральної Фльориди", група „Дивоцвіт" та інші.

Конвенція вибрала таку Управу товариства 1998 року: голова — Володимир Коваль, заступник голови — Стелла Чіпок, український секретар — Василь Тидір, англійський секретар — Стелла Чіпок, фінансовий референт — Онуфрій Мізюк, касир — Василь Басняк, культурний референт — Василь Химера, пресовий референт Юрій Мізюк, господарі — Осип Мадея, Володимир Маєвський, Олекса Новосад; товариський суд — Петро Литвин, Петро Ґлітняк, Стефан Кочержук, контрольна комісія — Роман Копійчук, Генрик Чіпок, Іван Чуй, жіночий Комітет — Ліда Волошин, Люсі Химера, Люсі Литвин, Стелла Чіпок, Ліда Новосад.

Після Загальних зборів до Культурного Центру прибули двох гостей з організації Українського Проєктного Фонду, Тарас Гарпер та НаталіяВаррен, котрі організують проєкт Українського павільйону у ЕПКОТ Центрі при Валт Дізні Ворлд у Фльориді. Н. Варрен показала відеокасетку, а Т. Гарпер передав інформації про Український павільйон.

Члени товариства подякували гостям за інформації та висловили свою підтримку щодо проєкту. Це, можливо, є перша слушна нагода показати українську культуру на такому широкому рівні, ще від часу Ворлдс Фер у Чикаґо з 1933 році, де Український павільйон був визнаний першуном. За дальшими інформаціями про Український павільйон можна зателефонувати до Т. Гарпера на число (407)827-4982 або (941)853-9008.

За дальшими інформаціями про Українсько-Американське Товариство та громаду у околиці Дейтони Біч, Фльорида, просимо подзвонити до Юрія Мізюка на число телефону (904) 756-2824, або писати через електронічну пошту (E-Mail:GAM@Orbiter. com). Ю. Мізюк недавно створив домашню сторінку на Інтернеті для товариства. На сторінці записано конспект товариства, календар подій, адресу та прохід доїзду до Культурного Центру. Адреса сторінки: (http://www.orbiter.com/uasdbfl)

Юрій А. Мізюк

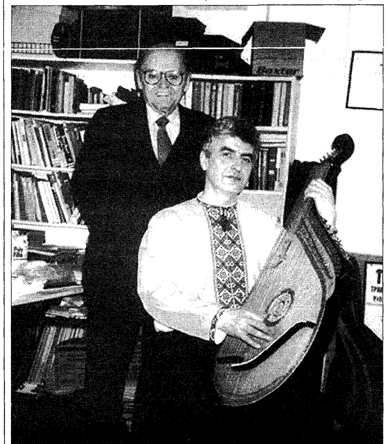
В. Войт — хормайстер Київської капелі бандуристів

Володимир Войт народився на Поділлі в 1942 році. Величезний потяг до музики та української народної пісні привів його до Музичного училища у м. Хмельницькому, де він навчався гри на бандурі, брав лекції співу, а також грав і на духових інструментах. Пізніше це йому допомогло створити при капелі бандуристів ансамбль сопілкарів.

Від 1964 рокі він у Києві навчається в консерваторії у знаменитого бандуриста Андрія Бобиря, працює в оркестрі народних інструментів українського телебачення і радіо, а також викладає бандуру в інституті культури, в музичних школах та студіях по вихованю молодих бандуристів.

При кінці 60-их років, при керівництві Україною Петра Шелеста, сталося пом'якшення національного питання на Україні, що спонукало музично-хорове товариство під керівництвом С. Д. Козака відродити традиції кобзарського мистецтва. Були відшукані кобзарі та лірники, які вже давно не виступали, були організовані виступи по Україні цілої плеяди кобзарів старшого та молодшого поколінь.

Заключним виступом був концерт в приміщенні Державного Оперного Театру ім. Т. Шевченка, директором якого в той час був Володимир Колесник. Той концерт мав великий успіх і розголос, мав велике значення для відродження кобзарства в Україні. Для В. Колесника це скінчилось тим, що за цю національну свідомість він змушений був втікати з Совєтського Союзу.

В. Войт з бандурою і М. Чорний-Досінчук.

До цієї плеяди кобзарів був включений молодий ще кобзар — бандурист Володимир Войт, працюючи в капелі бандуристів і виїжджаючи часто з бригадою кобзарів на концертні подорожі по Україні. Про успіх цих виступів писала преса, газети і журнали цих років.

Поруч з концертною діяльністю Володимир працює над збільшенням репертуару кобзарів і бандуристів, пише твори для бандури, робить обробку народних пісень для сольо і ансамблів бандуристів, а також різні переклади для бандури.

Багато також зустрічаємо надрукованих обробок В. Войта: „Бандуристе, орле сизий", „Веснянка", „Взявби я бандуру", „Глибока кирниця", „Гопак гречаники", „Козак від'їжає", „Козачок", „Наша рідна батьківщина", „Не женися, сину", „Ой, вийду я на вулицю", „Ой, летіла зозуленька", „Ой, не цвіти буйним цвітом", „Ой, ти, дівчино заруче期ная", „Тиха вода" і багато інших.

На запрошення собору свв. Петра і Павла він приймав участь в Торонті на семінарі бандуристів в Канаді, працював з молодечими ансамблями, ділився своїм знанням з молодими бандуристами також з Північної Америки.

З великим успіхом мав сольний концерт. Заля св. Володимира була виповнена вщерть. Глядачі довго не випускали Володимира зі сцени. В заключних номерах виступали з ним Віктор Мішалов і Юліян Китастий.

Цікавою подією був приїзд до Києва Віктора Мішалова з Австралії. Він вніс свіжий струмінь у наше кобзарське життя.

На початку 80-их років дуже мало бандуристів вживали Харківський спосіб гри на бандурі. Цей молодий віртуоз показував нам вже трохи позабутий прийом гри на бандурі, збагачуючи і вдосконалюючи всю палітру цього невичерпаного інструмента. Надалі він натхнув львів'ян повернути славу цьому інструментові, заохочуючи молодих бандуристів у цьому прийомі гри.

Шкода, що в Києві цьому інструментові харківського типу приділяється мало уваги.

Познайомившись з Віктором, Войт вніс із його репертуару і прийомів гри навіть для київської бандури цікаві моменти у виконанні творів.

Для поліпшення звуку і технічних можливостей Володимир допомагає великій кількості бандуристів у виготовленні штучних нігтів.

Микола Чорний-Досінчук

„Бастіон..."

(Закінчення зі стор. 2)

російський капітал зможе „вільно" отримати це „достояніє" у власність? За угодою дарування? Чи у спадок від української економіки? Чи, може, взагалі не отримає, а буде просто вільно обертатися, поглиблюючи й без того наявний процес: економіка — окремо, гроші — окремо? Чи „достояніє" так і залишиться державним — тільки російським?

На спільній з російським прем'єр-міністром пресконференції (не за протоколом, ой не за протоколом!) Л. Кучма пообіцяв, що договір не підлягатиме ратифікації. Вкотре вже Конституцію оголошено нечинною „для даного конкретного випадку". Цю ідею можна розвинути і, вчинивши будь-що, оголосити це таким, що не підлягає розглядові з точки зору відповідного закону чи кодексу. Та справа не в тім. Наповнювати договір конкретним змістом, узгоджувати конкретне законодавство мусітиме парлямент. Як Л. Кучма домагатиметься від нього виконання своїх обіцянок? Як взагалі можна було обіцяти, що хтось інший щось зробить? Чи, може, пріоритет міжнародного права дозволить тепер будь-коли розпустити непокірливий парлямент?

Від російських навколовладних кіл часто доводиться чути, що головний ворог російської демократії не Зюганов і Жириновський, а Валерія Новодворська. Чи не таку демократію отримаємо й ми? З поправкою на те, що рівень демократії в колоніях ніколи не зрівнюється з таким у метрополіях?

ЗАКОРДОННІ КОРЕСПОНДЕНТИ твердять, що в Індонезії останнім часом розпочався сильний студентський рух проти президента Сугарта, найдовше правлячого державного керівника в Азії. У Сурабаї, найбільшому місті Індонезії після столиці Джакарти, у вівторок, 28-го квітня, 22-річний керівник місцевого студентського руху Панду Ґунаван зовсім спокійно, але твердо заявив, „ми будемо боротися, не зважаючи на урядові акції, навіть якщо прийдеться загинути". Закордонні кореспонденти підкреслюють, що по цілій Індонезії в університетських містечках студенти зосереджуються на історії, але не на її вивченні, а радше на її творенні. Якщо вони ці молоді люди часом видаються мелодраматичними, то це тільки тому, що ніхто з них не є певним до чого доведе їхня зростаюча боротьба за демократію — кривавого придушення чи народної революції. Індонезькі студенти не домагаються компромісів, а радше пробують створити свого роду рух „народної сили", котрий довів до демократичної революції у Філіппінах в 1986 році.

КАЖУЧИ, ЩО ІЗРАЇЛЬ НЕ МОЖЕ собі дозволити на сусідство „нового Іраку чи Ірану", прем'єр-міністер Беньямін Нетанягу попередив у понеділок, 27-го квітня, що Ізраїль помститься, коли палестинці проголосять свою незалежність перед досягненням договору миру. Він одначе відмовився сказати якою буде ця помста у своїй розмові з репортерами закордонних газет в Єрусалимі. Ця його заява була у відповідь на попередження Яссіра Арафата, керівника Палестинської самоуправи, котрий сказав репортерам закордонної преси на автономній території смуги Гази, що він буде продовжувати здійснювати свої пляни проголошення державності, якщо не буде замирення до 4-го травня 1999 року, терміну визначеного угодою в Ослo.

МИНУЛОЇ СУБОТИ, 25-ГО КВІТНЯ, Гіллларі Родгам-Клинтон, дружина президента Билла Клинтона, відмовилася відповідати на деякі питання поставлені їй спеціяльним прокурратором Вайтвотерського слідства Кеннетом Старром, про минулі розмови з її чоловіком у тій справі. Адвокати, пов'язані зі згаданим слідством, не виявили на котрі саме питання вона відмовилася відповідати, а також не відповіли чи вона, відмовляючись відповідати, ужила право, котре не дозволяє на примушення подружжям свідчити одне проти одного. Тим часом Білий Дім вже повідомив, що представлені Першій лейді питання відносилися до спірних питань Вайтвотерських нерухомостей Клинтонів з часів, коли Б. Клинтон був губернатором Аркенсо, а вона спільником адвокатської фірми Ровз у Літтл Рок і не мали нічого спільного з найновішими звинуваченнями Президента щодо його непристойної поведінки у відношенні до жінок.

М. Левінску...

(Закінчення зі стор. 1)

справу. Вона та інші є під слідством за можливі неправдиві свідчення, перешкоду в правосудді та втручання у небажані стосунки зі свідками.

Адвокати ознайомлені з процедурою слідства уважають, що це може потривати кільканадцять тижнів або навіть місяців поки незалежний прокуратор К. Старр вирішить, яку леґальну систему застосувати в цьому випадку. Тим часом слідчі намагаються підтвердити записані на тасьмі розмови М. Левінської зі свідченнями інших про стосунки її з Президентом.

О. Кужель...

(Закінчення зі стор. 1)

для підприємців — податкової, (сьогодні правом перевіряти підприємців користуються 32 державні та громадські органи), зменшити до вісьмох відс. маржу (тобто різницю між ціною покупця і продавця цінних паперів) комерційних банків, які надають кредити малим підприємствам.

Невже ми програли...

(Закінчення зі стор. 2)

вити ці проблеми на вістря передвиборчої кампанії.

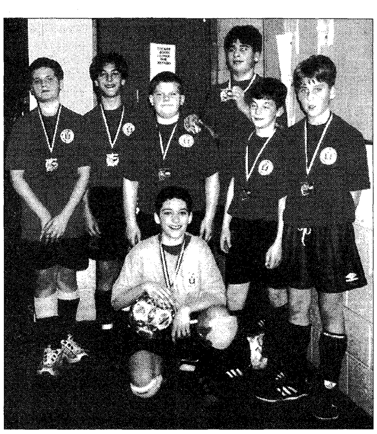
Виборів 1998 року комуністи і ліві сили не виграли. Націонал-демократи і центристи набрали таки більше голосів. За націонал-демократичні і центристські партії проголосувало 51.15 відс. виборців, а за ліві і антиукраїнські — 35.84 відс. Таку вагому кількість ліві здобули в основному через розбиття і роз'єднаність націонал-демократів і центристів. Більшість населення таки проголосувала за демократію. Вибори ці стали дуже важливою лекцією для української політики і українських політиків. Допущено кардинальні помилки, які можна зрівняти з повною безвідповідальністю окремих політиків, партій і бльоків. Хочеться вірити, що нове покоління політиків, яке чумацькою ходою входить у велику українську політику, буде іншим, кращим, що воно своєю душею, серцем і розумом осмислить помилки і не буде їх повторювати.

„Тризуб'ята" тут і там

Останніми роками футбол дуже поширився серед шкільної американської молоді — хлопців і дівчат. Не лише при школах, але і при спортових клюбах організовано дружини в різних вікових групах. Також при ланці копаного м'яча УСО „Тризуб" потворились дружини під керівництвом ентузіястів цього спорту, добиваючись гарних успіхів не лише літом на площах, але також взиму в спортових залях. Ігри за першенство ліґ, чемпіонати, розгри за чаші, спонзоровані різними організаціями та спортовими осередками, давали можливість кожній дружині часто брати участь у змаганнях, набирати досвіду та добрих спортових звичаїв.

Менш боляче впасти на травичку, аніж на дерев'яну підлогу. Дівчатка чомусь не падають. Мабуть, тому, що гру приймають як мистецтво, точніше сказавши, як балет. Підбіжить навшпиньках до м'яча з розпростертими рученятами, а пальчиками от-так, легенько, делікатненько його копне, щоб йому не сталася кривда. Мамця нераз розказувала казочку про м'ячик, що нарікав на дітей, як то його мучили. Правда, час і досвід робить своє і дівчата грають справжній футбол, не гірше від хлопців.

„Тризуб'ята" тверді-неплаксиві: впав, встав, знов біжить, копне м'яч, штовхне противника... що ж, під час змагань всяко буває, виграв, програв — це суть кожного змагу.

По середині: Ґавин Гаркінс — воротар. Стоять (зліва): Ерік Різанов, Дем'ян Шембель (здобув 5 ґолів), Іван Сосновий, Марко Цюк (3 ґолі), Алекс Кнігницький, Марко Чайківський (1 ґоль).

Переможці — герої, переможені — нарікають на всіх і все. Але по змаганнях, як кожний грач дістане свою пайку (помаранча, сода, солодощі) для підсилення і тіла, і духа, все забувається, зразу приходить охота ще побігати та покопати м'яч рештками дитячої енерґії. Зіпрілі, забруднені, змучені, але щасливі, роз'їжджаються домів, знаючи, що за кілька днів знов зустрінуться на грищі.

Тогорічний зимовий сезон копаного м'яча позначився численними турнірами, в яких брали участь наші „тризуб'ята". Змагання відбувалися в руханкових залях розміром грища для кошиківки з малими ворітьми. В грі приймали участь шість грачів з кожної дружини з можливістю міняти їх щораз для відпочинку. В залежності від віку, гра тривала безперервно сімнадцять, або двадцять п'ять хвилин і тому була жвава, завзята, цікава.

Хоч УСО „Тризуб" має кілька відповідних грищ на загально відомій „Тризубівці", проте залі для зимових ігор (відбиванка, кошиківка, футбол) покищо не доробився. Дві дружини „Юкренієнс" брали участь в турнірах: нижче 13-ти років у Вудгейвен Спортс Сентер і нижче 10-ти років в ІМКА у Філядельфії. Спочатку „тризуб'ята" розгубилися в іншій обстановці: легший м'яч, який більше відбивався від підлоги і бичниць-бантів, ніж від землі, багато менше грище та брак тренінґів у залі. Проте хлопці грали завзято, до останньої секунди, щоб тільки перемогти противника. „Старші", під проводом Олега Цюка і Богдана Чайківського, здобули друге місце і гарні медалі. „Молодшим" так не пощастило, зате здобули досвід і захоту від родичів, що другим разом буде краще. Їхній склад дружини: Михайло Андрушко, Марко Вірстюк, Григорій Гомик, Марко Краєр, Андрій Леськів, Марко Марущак, Івасик Наконечний, Олег Романишин, Роман Чайківський, Мар'ян Петрик і провідники: Йосип Гомик, Володимир Марущак та Володимир Леськів.

Обидві дружини виступали під назвою „Юкренієнс". Приємно зауважити, що вже ніхто тепер чи то дорослі, чи однолітки-змагуни, не питаються, хто це такі українці. За тих кілька років наші „тризуб'ята" гарною спортовою поведінкою і успіхами на грищах здобули собі і своїм провідникам признання, похвали та нагороди. Однак основне — це родичі, що розуміють вагу фізичного виховання не лише для здоров'я їхніх дітей, але також гуртової дисципліни, дружности і національної гордости.

Довідуємось, що на цьогорічний літній сезон копаного м'яча УСО „Тризуб" плянує організувати більше дружин для хлопців і дівчат різного віку. Так що ж: наші „трузуб'ята" змагаються і на твердій долівці спортової залі, і на зеленій травичці просторого грища. Щасти Боже! Бажаємо вам перемог і доброго, міцного здоров'я!

Зенон Чайківський

Товариські шахові змагання доросту Львова з однолітками Англії

Львів–Англія — такий трохи несподіваний запис з'явився в протоколі матчу юних шахістів двох країн, чий вік не перевищує 12 років. Як дійшло до такої зустрічі? Про це розповідає один із тренерів львівської команди Володимир Грабинський.

— Шахова асоціяція Англії дбає про виховання молодого покоління здібних дітей, організує зустрічі з однолітками інших країн. Наші суперники вже здійснили поїздки до Санкт-Петербургу та Риги. І ось тепер завітали до Львова. У складі збірної Англії 21 юних шахістів, у тому числі дві дівчинки, котрими опікуються три тренери і мама одного шахіста.

— Це дійсно збірна команда?, — запитав кореспондент „Спортивної Газети" Іван Яремко.

— Так. Як нам розповіли, в її складі чепіони кількох графств Англії, кращі представники великих і малих міст, де діють шахові школи, яких об'єднує асоціяція.

— А який колектив виставив Львів?

— Спочатку ми підготувалися, — продовжував Грабинський, — до матчу в складі 13-ти шахістів, як домовилися попередньо, але в останню мить виявилося, що гості привезли на вісім шахістів більше. Довелося поспішно збирати ще стільки ж своїх. Це були переважно вихованці школи „Дебют". Тож через несподіванку ми виявилися неспроможні виставити найсильніший склад і поступилися в першому матчі — 9,5:11,5, програвши саме на останніх шахівницях. Та вже другого ми замінили третину команди, нас підтримали кращі шахісти з Городка. Попри те, що всі львів'яни грали в другому матчі чорними фіґурами, вдалося взяти реванш — 11:10. Додам від себе, що перемогу львівській команді принесла Леся Завадка, котра поставила мат С. Морреллові. Вона мала явну матеріяльну перевагу, але досить мало часу на досягнення виграшу, бо прапорець на її годиннику загрозливо почав підніматися. В цей час один з наставників англійської команди написав на клаптику паперу і показав своєму вихованцеві: „Нічия — 10:10, тримайся!" Тож хлопчик чинив опір до останнього пішака, сподіваючись, що Леся не встигне виграти у відведений час. Та коли чорні поставили білому королеві мат, гості сумно зітхнули, а на честь Лесі Завадки мало не пролунали оплески.

Третього дня тренери розділили своїх змагунів на сім команд по троє, які виступали за шевенінґенською системою в ритмі швидких шахів. Мабуть, набувши трохи „міжнародного досвіду" та подолавши зрозуміле хвилювання, львів'яни здобули впевнену перемогу з загальним рахунком 40:23. В останній день товариської зустрічі юні таланти змагалися вже в бліці, коли кожному відводилося на обдумування лише п'ять хвилин. Тут перевага господарів зустрічі була ще відчутнішою — 189,5:114,5.

Підводячи підсумки зустрічі, шеф англійської збірної Пітер Полланд оголосив кращих змагунів обох команд. У своїй назвав Крісті Меттона та Льоренца Трента, а серед львів'ян відзначив Андрія Волокітіна та Юрка Криворучка і вручив їм фірмові жовті сорочинки, в яких виступали його підопічні, подякував міжнародному ґросмайстрові Адріянові Михальчишинові, котрий прочитав англійській команді їх рідною мовою лекцію про таємниці розігрування „ендшпілів". П. Полланд зазначив, що мети поїздки до Львова повністю досягнуто. Цікаво, чи знайдуться в Україні меценати, які б захотіли організувати подібну візиту юних українських шахістів? Це стало б значним поштовхом для дітей вдосконалювати свою майстерність та нагородою за їх старання та успіхи.

Іван Яремко
Львів

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

„Вертикаль" — новий шаховий журнал в Україні

Вже вийшло друге число шахового журналу під назвою „Вертикаль", у видавництві РІА „Прес-Ярмарок". Як подає оглядач „Спортивної газети" Олег Товчига, в другому числі цього видання поміщені такі статті: „Карпов знову на коні" Анатолія Яворського, „Сперечаючись з Фішером" Юрія Петренка. Спогадами про перипетії боротьби із „залізним Тиграном" у партії, зіграній 40 років тому, ділиться патріярх українських шахів Анатолій Баннік. Багато місця приділено в цьому числі про чемпіонат світу ФІДЕ, де вміщено найцікавіші партії, зіграні у поєдинках у початкових і фінального матчу між Карповим та Анандом, що їх прокоментували ґросмайстри Ю. Круппа, Г. Тимошенко, В. Баклан та майстри Б. Таборов і В. Шишкін. Розділ „Тур мініятур" знайомить читачів з короткими партіями, зіграними сицилійським захистом. У розділі „Комбінації" читачам пропонуються для самостійного розв'язання позиції з партій першого чемпіонату світу Вільгельма Стайніца і інші матеріяли.

Легкоатлетки на висоті

Недавно в м. Кейптавні, Південна Африка, відбулися легкоатлетичні змагання, в яких учасницями були теж українки Жанна Пінтусевич і Тетяна Терещук. Згідно з вислідами, Жанна в бігу на 100-метрівці вийшла другою, осягнувши час 11,3 сек. Тетяна взяла участь в двох конкуренціях, в яких на 400 м. в бігу з перешкодами здобула перше місце в часі 55 сек. На 100-метрівці з перешкодами вийшла третьою в часі 13,43 сек.

Після цих змагань обидві легкоатлетичні зірки України мали виїхати на чергові змагання до Китаю.

Подав
О. Твардовський